

Název: Umíte třídít odpad?
Zdroj: dumabyt.cz
Datum: 21.08.2018
Odkaz: https://www.dumabyt.cz/rubriky/akce/tipy/umite-tridit-odpad_26867.html

Možná už jste nejménou něco podobného řešili: v ruce držíte prázdný pytlík od sušených brusinek, zvenčí vypadá plastově, uvnitř ale pokoveně. Kam s ním? Do plastů, do kovů, nebo pro jistotu do smíšeného odpadu? Pokusíme se v tom udělat jasno.

Určit, kam nechtěné předměty patří, je úkol nelehký a jejich výrobci nám v něm zrovna dvakrát nepomáhají. Vlastně naopak. Skoro to vypadá, jako kdyby pro nás chtěli připravit spíše hlavolam než jednoduchý návod, kam s tím...

Asi si myslíte, že máme moc volného času.

Zaměřme se nejprve na obalové materiály. První úkol je najít potřebné značení. Pokud se tedy výrobci vůbec obtěžují tuto informaci na obalu uvést, k čemuž je zatím nikdo bohužel nenutí. Pokud ale přeci jen značení (často za pomoci lupy) objevíte, čeká vás úkol druhý – rozluštění vítězoslavně nalezeného kódu. Ten může mít hned několik podob.

Materiál, ze kterého byl obal vyroben, může být označen podle svého písemného kódu (např. PET pro Polyethylentereftalát), nebo podle svého identifikačního kódu (např. pro PET je to číslo 1). Objevit se mohou také obě informace vedle sebe. Číselné kódy bývají uvedeny uprostřed grafického symbolu trojúhelníčku složeného ze tří šipek, tzv. Möbiovy smyčky, a písemného kódu pod ním. Můžete se ale setkat s prostým potiskem „PET“ bez přidaného symbolu.

Víte, že...

Mezi materiály, které se recyklovat nedají, patří překvapivě

povoskovaný papír

časopisy na křídovém papíru

krabičky od cigaret

papírové kapesníky a kuchyňské utěrky

pohlednice

účtenky z termopapíru

varné sklo

obyčejné žárovky

zrcadla a výrobky z PVC

Někdy je zase třídění jednodušší, než si myslíme. Například obálka s průhledným rámečkem může zamířit celá do popelnice na papír. Není třeba odstraňovat z dokumentů kancelářské svorky a sundávat ze skleněných lahví kovové uzávěry. Co se týče prázdných obalů od potravin, není nutné je důkladně vymývat. Stačí vyčistit od zbytků a vypláchnout studenou vodou.

Tajemná řeč kódů

Materiál	Písemný kód	Číselný kód	
Plasty	Polyethylente-reftalát	PET	1
	Vysokohustotní (lineární) polyetylén	HDPE	2
	Polyvinylchlorid	PVC	3
	Nízkohustotní (rozvětvený) polyetylén	LDPE	4
	Polypropylén	PP	5
	Polystyren	PS	6
	Ostatní		7
Papíry a lepenky	Vlnitá lepenka	PAP	20
	Hladká lepenka	PAP	21
	Papír	PAP	22
Kovy	Ocel	FE	40
	Hliník	ALU	41
Dřevo	Dřevo	FOR	50
	Korek	FOR	51
Textil	Bavlna	TEX	60
	Juta	TEX	61
Sklo	Bílé sklo	GL	70
	Zelené sklo	GL	71
	Hnědé sklo	GL	72

Ale tuto informaci běžný spotřebitel při třídění odpadů nehledá ani nepotřebuje. Jediné, co ho zajímá, je, do kterého z kontejnerů použitý obal vyhodit: zda patří mezi plasty, kovy, papír, sklo, kartony, bioodpad, nebo do směsného odpadu. Popřípadě, když některý z vyjmenovaných kontejnerů chybí, který ho může zastoupit. Ideálně by stačil malý piktogram kontejneru v odpovídající barvě. To by bylo ale příliš snadné. Takže zpět do reality.

Když najdete na obalu, s nímž si nevíte rady, uvedený číselný či písemný kód, stačí si „jen“ na internetu vyhledat, do jaké kategorie daný materiál patří, a podle toho jej vytřídit (např. označení PET a číslo 1 spadají do kategorie plastů, patří tedy do žlutého kontejneru).

Označen však bude vždy pouze materiál, ze kterého je vyrobena nosná část obalu (v případě PET lahve to bude tedy samotná lahev, a ne etiketa nebo víčko). Stejně tak se neoznačují různé visačky, štítky, uzávěry a podobně.

Tím se dostáváme k nejproblematičtější části třídění odpadu, kterou jsou tzv. kompozitní materiály. Jsou složeny z různých materiálůvých skupin, které od sebe nejde ručně oddělit. Tento druh obalů zatím bohužel není možné recyklovat, a patří tak do směsného odpadu. Jedinou výjimku tvoří nápojové kartony označené C/PAP (resp. 84), které se třídí buď do speciálních kontejnerů nebo do kontejneru na plasty.

Ne vždy je ale obal obalem složeným, i když se tak na první pohled může jevit. Někdy připomíná hliníkovou folii, ale ve skutečnosti může jít o plast s nástřikem nebo lakem. Napovědět může právě označení materiálu. Nebo zkuste obal zmačkat. Pokud se vrátí do původní formy, jedná se pravděpodobně o plast. Pokud se zohýbá, jde nejspíš o hliník. Pokud ale značení na nechtěném předmětu nenajdete, nezbyvá než se spolehnout na vlastní uvážení, zda se dá obal třídít.

Kontejner	Co tam smí	Co tam nesmí
Sklo GL 70, 71, 72	ZELENÝ KONTEJNER: barevné sklo, lahve od nápojů, tabulové sklo z oken a dveří, BÍLÝ KONTEJNER: čiré sklo, sklenice od kečupů, marmelád, zavařenin, rozbité skleničky*	keramika, porcelán, autosklo, zrcadla, drátované sklo, zlacená a pokovená skla, varné a laboratorní sklo, sklokeramika
Plast PET, DHPE, LDPE, PP, PS 1, 2, 4, 5, 6, 7	fólie, sáčky, plastové tašky, sešlápnuté PET lahve, obaly od pracích, čistících a kosmetických přípravků, kelímky od jogurtů, mléčných výrobků, balicí fólie od spotřebního zboží, obaly od CD a další. Pěnový polystyren v menším množství.	mastné obaly se zbytky potravin nebo čistících prostředků, obaly od žíravin, barev a jiných nebezpečných látek, podlahové krytiny, novodurové trubky, výrobky z PVC (značení číslo 3)
Papír PAP 20, 21, 22	časopisy, noviny, sešity, krabice, papírové obaly, cokoliv z lepenky, knihy bez vazby	celé svazky knih, uhlový, mastný nebo jinak znečištěný papír, termopapír (účetky), použité dětské pleny
Nápojové kartony PAP, C-PAP 20, 21, 22, 81, 84	sešlápnuté krabice od džusů, vína, mléka a mléčných výrobků	měkké sáčky například od kávy a potravin v prášku, kartony se zbytky nápojů a potravin

Tuky do kanalizace nepatří

Jiný problém představuje mastnota a oleje, které zbudou na pánvi a které většinou končí ve WC míse nebo v dřezu. Právě do kanalizace by se ale vůbec dostat neměly. Mohou ucpat potrubí, a pokud se jim podaří doplnout až do čističky odpadních vod, musí pak být složité z vody odstraňovány, aby nakonec skončily na skládkách nebo spalovnách. Tam je raději pošlete rovnou, ušetří se tak hodně energie a komplikací (a peněz).

Nejlepší je přebytečný olej slít do lahve nebo nasáknout do papírové utěrky a vyhodit do směsného odpadu. Prázdnou lahev od oleje nejprve vypláchněte mýdlovou vodou, nebo ji rovnou hodte do směsného odpadu. V malém množství se dá olej také kompostovat, v některých zemích se lze dokonce setkat se speciálními popelnicemi na použitý kuchyňský olej, a to překvapivě i v České republice (i když jde zatím řádově jen o stovky kusů).

Pokud se chystáte vyhodit nějaký netradiční předmět, který zjevně nespadá do žádné zmíněné kategorie, mohou vám poradit ve sběrném dvoře (kde od vás zdarma převezmou veškerý odpad). Mezi nejčastější příčiny návštěvy sběrného dvora patří elektroodpad, baterie, nebezpečný a objemný odpad a další.

Nejlepší způsob...

...jak nakládat s odpadem, je žádný nevytvářet. Nebo se ho alespoň snažit minimalizovat. Zkuste někdy zvážit návštěvu bezobalových prodejen. Poličky se skleněnými dózami naplněnými různě barevnými potravinami vypadají ve výsledku mnohem lépe, než když se v nich tlačí různé neforemné a zmačkané pytlíky a sáčky. Řadu předmětů můžete také zkusit znovu různě kreativně použít, než se s nimi nadobro rozloučíte.